

РОЗДІЛ XVI. ЗБІР ЗА СПЕЦІАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВОДИ

Стаття 323. Платники збору

323.1. Платниками збору є водокористувачі – суб'єкти господарювання незалежно від форми власності: юридичні особи, їх філії, відділення, представництва, інші відокремлені підрозділи без утворення юридичної особи (крім бюджетних установ), постійні представництва нерезидентів, а також фізичні особи – підприємці, які використовують воду, отриману шляхом забору води з водних об'єктів (первинні водокористувачі) та/або від первинних або інших водокористувачів (вторинні водокористувачі), та використовують воду для потреб гідроенергетики, водного транспорту і рибництва.

Стаття 324. Об'єкт оподаткування збором

324.1. Об'єктом оподаткування збором є фактичний обсяг води, який використовують водокористувачі, з урахуванням обсягу втрат води в їх системах водопостачання.

324.2. Об'єктом оподаткування збором за спеціальне використання води без її вилучення з водних об'єктів є:

324.2.1. для потреб гідроенергетики – фактичний обсяг води, що пропускається через турбіни гідроелектростанцій для вироблення електроенергії;

324.2.2. для потреб водного транспорту – час використання поверхневих вод вантажним самохідним і несамохідним флотом, що експлуатується (залежно від тоннажності), та пасажирським флотом, що експлуатується (залежно від кількості місць).

324.3. Об'єктом оподаткування збором за спеціальне використання води для потреб рибництва є фактичний обсяг води, необхідної для поповнення водних об'єктів під час розведення риби та інших водних живих ресурсів (у тому числі для поповнення, яке пов'язане із втратами води на фільтрацію та випаровування).

324.4. Збір не справляється:

324.4.1. за воду, що використовується для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення (сукупності людей, які знаходяться на даній території в той чи інший період часу, незалежно від характеру та тривалості проживання, в межах їх житлового фонду та присадибних ділянок);

324.4.2. за воду, що використовується для протипожежних потреб;

324.4.3. за воду, що використовується для потреб зовнішнього благоустрою територій міст та інших населених пунктів;

324.4.4. за воду, що використовується для пилозаглушення у шахтах і кар'єрах;

324.4.5. за воду, що забирається науково-дослідними установами, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України, для проведення наукових досліджень у галузі рисосіяння та для виробництва елітного насіння рису;

324.4.6. за воду, що втрачена в магістральних та міжгосподарських каналах зрошувальних систем та магістральних водогоних;

324.4.7. за підземну воду, що вилучається з надр для усунення шкідливої дії вод (підтоплення, засолення, заболочення, зсуву, забруднення тощо), крім кар'єрної, шахтної та дренажної води, що використовується у господарській діяльності після вилучення та/або отримується для використання іншими користувачами;

324.4.8. за воду, що забирається для забезпечення випуску молоді цінних промислових видів риби та інших водних живих ресурсів у водні об'єкти;

324.4.9. за морську воду, крім води з лиманів;

324.4.10. за воду, що використовується садівницькими та городницькими товариствами (кооперативами);

324.4.11. за воду, що забирається для реабілітації, лікування та оздоровлення реабілітаційними установами для інвалідів та дітей-інвалідів, підприємствами, установами та організаціями фізкультури та спорту для інвалідів та дітей-інвалідів, які засновані всеукраїнськими громадськими організаціями інвалідів відповідно до закону.

324.5. Збір за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики не справляється з гідроакумуючих електростанцій, які функціонують у комплексі з гідроелектростанціями.

324.6. Збір за спеціальне використання води для потреб водного транспорту не справляється:

324.6.1. з морського водного транспорту, який використовує річковий водний шлях виключно для заходження з моря у морський порт, розташований у пониззі річки, без використання спеціальних заходів забезпечення судноплавства (попуски води з водосховищ та шлюзування);

324.6.2. під час експлуатації водних шляхів стоянковими (нафтоперекачувальні станції, плавнафтобази, дебаркадери, доки плавучі, судна з механічним обладнанням та інші стоянкові судна) і службово-допоміжними суднами та експлуатації водних шляхів річки Дунаю.

Стаття 325. Ставки збору

325.1. Ставки збору за спеціальне використання поверхневих вод

| Басейни річок, включаючи притоки всіх порядків | Ставки збору, гривень/100 куб. метрів |
|--|---------------------------------------|
| Дніпра на північ від м. Києва (Прип'яті та Десни), включаючи м. Київ | 26,97 |
| Дніпра на південь від м. Києва (без Інгульця) | 25,65 |
| Інгульця | 39,12 |
| Сіверського Дінця | 52,60 |
| Південного Бугу (без Інгулу) | 29,66 |
| Інгулу | 36,39 |
| Дністра | 16,16 |
| Вісли та Західного Бугу | 16,16 |
| Пруту та Сірету | 12,14 |
| Тиси | 12,14 |
| Дунаю | 10,82 |
| Річок Криму | 53,93 |
| Річок Приазов'я | 64,75 |
| Інших водних об'єктів | 29,66 |

325.2. Ставки збору за спеціальне використання підземних вод

| Найменування регіону | Ставки збору, гривень/100 куб. метрів |
|-----------------------------|---------------------------------------|
| Автономна Республіка Крим | 49,87 |
| у тому числі м. Севастополь | 49,87 |
| Області: | |
| Вінницька | 43,11 |
| Волинська | 44,53 |
| Дніпропетровська | 37,77 |
| Донецька | 51,26 |
| Житомирська | 43,11 |

| Найменування регіону | Ставки збору, гривень/100 куб. метрів |
|---|--|
| Закарпатська | 28,32 |
| Запорізька: | |
| Веселівський, Мелітопольський, Приазовський, Якимівський райони | 43,11 |
| решта районів області | 39,12 |
| Івано-Франківська: | |
| Богородчанський, Верховинський, Долинський, Косівський, Надвірнянський, Рожнятівський райони | 67,42 |
| решта районів області | 37,77 |
| Київська: | |
| Білоцерківський, Бородянський, Броварський, Васильківський, Іванківський, Кагарлицький, Києво-Святошинський, Макарівський, Миронівський, Обухівський, Поліський райони | 31,34 |
| решта районів області | 36,97 |
| Кіровоградська | 49,87 |
| Львівська | 39,12 |
| Луганська | 56,62 |
| Миколаївська | 56,62 |
| Одеська | 47,20 |
| Полтавська: | |
| Великобагачанський, Гадяцький, Зіньківський, Лохвицький, Лубенський, Миргородський, Новосанжарський, Решетилівський, Хорольський, Шишацький райони | 29,16 |
| решта районів області | 32,51 |
| Рівненська: | |
| Володимирецький, Здолбунівський, Костопільський, Рівненський, Сарненський, Острозький райони | 34,79 |
| решта районів області | 40,40 |
| Сумська: | |
| Глухівський, Сумський, Роменський, Шосткинський райони | 32,51 |
| решта районів області | 37,01 |

| Найменування регіону | Ставки збору, гривень/100 куб. метрів |
|--|--|
| Тернопільська | 52,60 |
| Харківська | 40,44 |
| Херсонська | 40,44 |
| Хмельницька: | |
| Деражнянський, Красилівський, Летичівський, Старокостянтинівський, Хмельницький, Полонський, Шепетівський райони | 33,72 |
| решта районів області | 51,26 |
| Черкаська | 29,16 |
| Чернівецька | 47,20 |
| Чернігівська: | |
| Городнянський, Корюківський, Ічнянський, Сосницький, Щорський, Талалаївський райони | 40,44 |
| решта районів області | 31,61 |
| м. Київ | 40,29 |

325.3. Ставка збору за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики становить 5,24 гривні за 10 000 куб. метрів води, пропущеної через турбіни гідроелектростанцій.

325.4. Ставки збору за спеціальне використання поверхневих вод для потреб водного транспорту з усіх річок, крім Дунаю, становлять:

325.4.1. для вантажного самохідного і несамохідного флоту, що експлуатується, – 0,09 гривні за 1 тоннаж-добу експлуатації;

325.4.2. для пасажирського флоту, що експлуатується, – 0,01 гривні за 1 місце-добу експлуатації.

325.5. Ставки збору за спеціальне використання води для потреб рибництва становлять:

325.5.1. 27,52 гривні за 10 000 куб. метрів поверхневої води;

325.5.2. 33,09 гривні за 10 000 куб. метрів підземної води.

325.6. Ставки збору за спеціальне використання води, яка входить виключно до складу напоїв, становлять:

325.6.1. 25,60 гривні за 1 куб. метр поверхневої води;

325.6.2. 29,86 гривні за 1 куб. метр підземної води.

325.7. Ставка збору за спеціальне використання шахтної, кар'єрної та дренажної води становить 5,93 гривні за 100 куб. метрів води.

325.8. Для теплоелектростанцій з прямоочною системою водопостачання збір за фактичний обсяг води, що пропускається через конденсатори турбін для охолодження конденсату, обчислюється із застосуванням коефіцієнта 0,005.

325.9. До ставок збору житлово-комунальні підприємства застосовують коефіцієнт 0,3.

325.10. За умови використання води з лиманів платниками збору застосовується ставка збору, встановлена за спеціальне використання поверхневих вод відповідно до показника "Інші водні об'єкти", зазначеного у пункті 325.1 цієї статті.

325.11. За умови використання води з каналів платниками збору застосовуються ставки збору, встановлені за спеціальне використання води водного об'єкта, з якого забирається вода в канал.

325.12. За умови використання води із змішаних джерел водопостачання застосовуються ставки збору, встановлені для джерел, з яких формуються (наповнюються) змішані джерела.

Стаття 326. Порядок обчислення збору

326.1. Водокористувачі самостійно обчислюють збір за спеціальне використання води та збір за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики і рибництва щокварталу наростаючим підсумком з початку року, а за спеціальне використання води для потреб водного транспорту – починаючи з першого півріччя поточного року, у якому було здійснено таке використання.

326.2. Збір обчислюється виходячи з фактичних обсягів використаної води (підземної, поверхневої, отриманої від інших водокористувачів) водних об'єктів з урахуванням обсягу втрат води в їх системах водопостачання, встановлених у дозволі на спеціальне водокористування, лімітів використання води, ставок збору та коефіцієнтів.

За обсяги води, переданої водокористувачем – постачальником іншим водокористувачам без укладення з останніми договору на поставку води, збір обчислюється і сплачується таким водокористувачем – постачальником.

326.3. Водокористувачі, які використовують воду із змішаного джерела, обчислюють збір, враховуючи обсяги води в тому співвідношенні, у якому формується таке змішане джерело, що зазначається в дозволах та договорах на поставку води, з урахуванням втрат води в їх системах водопостачання, ставок збору та коефіцієнтів.

326.4. Водокористувачі, які використовують воду з каналів, обчислюють збір виходячи з фактичних обсягів використаної води з урахуванням втрат води в їх системах водопостачання, встановлених лімітів використання води, ставок

збору, встановлених для водного об'єкта, з якого забирається вода в канал, та коефіцієнтів.

326.5. Збір за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики обчислюється, виходячи з фактичних обсягів води, пропущеної через турбіни гідроелектростанцій, та ставки збору.

326.6. За умови експлуатації водних шляхів вантажними самохідними і несамохідними суднами збір за спеціальне використання води для потреб водного транспорту обчислюється виходячи з фактичних даних обліку тоннаж-доби та ставки збору, а пасажирськими суднами – виходячи з місця-доби та ставки збору.

326.7. Справляння збору за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики, водного транспорту і рибництва не звільняє водокористувачів від сплати збору за спеціальне використання води.

326.8. Збір за спеціальне використання води для потреб рибництва обчислюється виходячи з фактичних обсягів води, необхідної для поповнення водних об'єктів під час розведення риби та інших водних живих ресурсів (у тому числі для поповнення, яке пов'язане із втратами води на фільтрацію та випаровування), та ставок збору.

326.9. Водокористувачі, які застосовують для потреб охолодження обладнання оборотну систему водопостачання, обчислюють збір виходячи із фактичних обсягів води, використаної на підживлення оборотної системи. За всі інші обсяги фактично використаної води збір обчислюють на загальних підставах.

326.10. Обсяг фактично використаної води обчислюється водокористувачами самостійно на підставі даних первинного обліку згідно з показаннями вимірювальних приладів.

За відсутності вимірювальних приладів обсяг фактично використаної води визначається водокористувачем за технологічними даними (тривалість роботи агрегатів, обсяг виробленої продукції чи наданих послуг, витрати електроенергії, пропускна спроможність

водопровідних труб за одиницю часу тощо). У разі відсутності вимірювальних приладів, якщо можливість їх встановлення існує, збір сплачується у двократному розмірі.

326.11. Обсяг фактично використаної води на державних системах у зрошувальному землеробстві визначають органи водного господарства.

326.12. Органи, що видають дозволи на спеціальне водокористування, щороку до 20 січня подають органам державної податкової служби та органам водного господарства інформацію про водокористувачів, яким видано такі дозволи.

Водокористувачі, яким видано дозволи на спеціальне водокористування та які здійснюють постачання води іншим водокористувачам, щороку до 20 січня подають органам державної податкової служби та органам водного господарства перелік водокористувачів – абонентів.

У разі зміни умов водокористування, видачі протягом року нових дозволів на спеціальне водокористування, укладення договорів на поставку води водокористувачі, які отримали переоформлені дозволи на спеціальне водокористування, договори на поставку води, зобов'язані протягом 10 днів повідомити про це органам державної податкової служби та органам водного господарства.

326.13. У разі якщо водокористувачі, які повністю утримуються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, використовують обсяги води для господарської діяльності, направленої на отримання доходу в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, збір обчислюється на загальних підставах з усього обсягу використаної води з урахуванням обсягу втрат води в їх системах постачання.

Стаття 327. Особливості обчислення збору при встановленні лімітів використання води

327.1. У разі перевищення водокористувачами встановленого річного ліміту використання води збір обчислюється і сплачується у п'ятикратному розмірі виходячи з фактичних обсягів використаної води понад встановлений ліміт використання води, ставок збору та коефіцієнтів.

327.2. За понадлімітне використання води збір обчислюється за кожним джерелом водопостачання окремо згідно з установленими ставками збору та коефіцієнтами.

327.3. За відсутності у водокористувача дозволу на спеціальне водокористування із встановленими в ньому лімітами використання води збір справляється за весь обсяг використаної води, що підлягає оплаті як за понадлімітне використання.

Стаття 328. Порядок сплати збору

328.1. Базовий податковий (звітний) період для збору дорівнює календарному кварталу.

328.2. Платники збору обчислюють суму збору наростаючим підсумком з початку року та складають податкові декларації за формою, встановленою в порядку, передбаченому статтею 46 цього Кодексу.

328.3. Податкові декларації збору подаються платниками збору органам державної податкової служби у строки, визначені для квартального податкового (звітного) періоду, за місцем податкової реєстрації.

Податкова декларація за спеціальне використання води для потреб водного транспорту за перший квартал не подається.

328.4. Збір сплачується платниками збору у строки, визначені для квартального податкового (звітного) періоду, за місцем податкової реєстрації.

Збір за спеціальне використання води для потреб водного транспорту за перший квартал не сплачується.

328.5. Філії, відділення, інші відокремлені підрозділи водокористувача, які мають банківські рахунки, ведуть окремий бухгалтерський облік своєї діяльності, складають окремий баланс, подають податкові декларації та сплачують збір за своїм місцем податкової реєстрації.

328.6. Якщо до складу водокористувача входять структурні підрозділи, які не мають банківських рахунків, не ведуть окремого бухгалтерського обліку своєї діяльності, не складають окремого балансу, то декларації збору подаються і збір вноситься водокористувачем, до складу якого входять такі структурні підрозділи, за місцем знаходження водних об'єктів та за ставками збору, встановленими для цих водних об'єктів.

328.7. Платники збору подають одночасно з податковими деклараціями органам державної податкової служби копії дозволу на спеціальне водокористування, договору на поставку води та статистичної звітності про використання води.

328.8. У межах встановленого в дозволі на спеціальне водокористування ліміту використання води збір включається до складу витрат згідно з розділом III цього Кодексу, а за понадлімітне використання справляється з прибутку, що залишається у розпорядженні водокористувача після оподаткування.

Збір за спеціальне використання води для потреб гідроенергетики і водного транспорту повністю включається до складу витрат згідно з розділом III цього Кодексу.

328.9. У разі несплати збору або сплати його в неповному обсязі платниками збору протягом шести місяців органи державної податкової служби подають інформацію про таких платників збору до органів, що видають дозволи на спеціальне водокористування, для вжиття стосовно них заходів згідно із законом.